

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09-..... 20.... г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД09-3194/30.05.2022 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

учебна програма за отраслова/специфична професионална подготовка по учебния предмет **Цифрова схемотехника – теория, за професионалното направление код 523 „Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника“, професия код 523040 „Монтьор на електронна техника“, специалност код 5230401 „Промислена електроника“** от съгласно приложението.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2022/2023 година.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А
ЗА ОТРАСЛОВА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА
ПО
УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ
Цифрова схемотехника
ТЕОРИЯ

Утвърдена със Заповед № РД 09.....20..... г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

523 „Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника“

ПРОФЕСИЯ:

523040 „Монтьор на електронна техника“

СПЕЦИАЛНОСТ:

5230401 „ПРОМИШЛЕНА ЕЛЕКТРОНИКА“

София
2022 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е предназначена за професията **МОНТБОР НА ЕЛЕКТРОННА ТЕХНИКА** специалност **Промислена електроника**, в която по типовите учебни планове с интензивно изучаване на чужд език, с разширено изучаване на чужд език и без интензивно и без разширено изучаване на чужд език и за дуална форма на обучение е включен учебният предмет **ЦИФРОВА СХЕМОТЕХНИКА**.

Съдържанието на учебния предмет създава възможност за развитие на професионални компетентности чрез усвояване на знания за цифрови сигнали, цифрови електронни схеми и тяхното приложение в електронната апаратура.

Учебното съдържание в програмата е структурирано в десет раздела.

Обучението по предмета се извършва във взаимна връзка с учебните предмети **Електротехника, градивни елементи в електрониката и Аналогова схемотехника**.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Обучението по предмета има за цел усвояване на предвидените по програмата знания, умения и компетентности.

За постигане на основната цел е необходимо да се изпълнят следните подцели:

- придобиване на знания за цифров сигнал и неговите параметри;
- придобиване на знания за преходните процеси в RC-вериги;
- усвояване на знания за видовете ограничители, схеми, принцип на действие;
- придобиване на знания за работата на различните видове логически схеми и приложението им;
- усвояване на знания за основните параметри и характеристики на интегралните логически елементи;
- усвояване на знания и умения за анализиране и синтезиране на прости логически схеми;
- усвояване на умения за сравняване на цифровите с аналоговите схеми;
- усвояване на знания за последователностните схеми, комбинационните схеми, разликите между тях и тяхното приложение;
- придобиване на знания за принципите на цифрово-аналоговото преобразуване;
- усвояване на знания за свързване на цифрови с аналогови схеми.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

1. Разпределение на учебното време

Общият брой часове по учебния предмет е определен в типовите учебни планове за съответната специалност в отрасловата професионална подготовка.

Варианти	В1-дневна форма на обучение	В3 - дневна форма на обучение	В5 - дневна форма на обучение	В10- дуална система на обучение	В12- дуална система на обучение	В14- дуална система на обучение
Часове по типов учебен план	72 учебни часа	72 учебни часа	72 учебни часа	72 учебни часа	72 учебни часа	72 учебни часа

2. Раздели, теми и препоръчителен брой часове

Учебното съдържание е структурирано в 10 раздела. За всеки раздел са записани препоръчителен брой учебни часове и теми. Учебните часове се разпределят по раздели и теми в началото на всяка учебна година от учителя, в зависимост от възможностите и интересите на учениците, методите на обучение и планираната в училищния учебен план разширена професионална подготовка.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	Препоръчителен брой учебни часове
I.	ЦИФРОВ СИГНАЛ	2
1.1.	Цифров сигнал и параметри на цифров сигнал.Видове.Параметри. Приложения.	
II.	ПРЕХОДНИ ПРОЦЕСИ В RC ВЕРИГИ	2
2.1.	Диференциращи вериги. Интегриращи вериги.	
III	ОГРАНИЧИТЕЛИ	4
3.1	Диодни ограничители – едностранни и двустранни.	
3.2	Ограничители с транзистори и с операционни усилватели.	
IV	ЛОГИЧЕСКИ ОСНОВИ НА ЦИФРОВАТА СХЕМОТЕХНИКА	12
4.1	Логически функции.	
4.2	Логически функции. Начини и форми на представяне.	
4.3	Булеви закони и аксиоми.	
4.4	Опростяване и минимизиране на логически функции	
V	ЛОГИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ	10
5.1	Логически състояния – положителна и отрицателна логика	
5.2	Транзисторни ключове.	
5.3	Транзисторно - транзисторна логика – TTL.	
5.4	Основни логически елементи – видове.	
5.5	Представяне на основните логически функции с логически елемент.	

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	Препоръчителен брой учебни часове
VI	КОМБИНАЦИОННИ ЛОГИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ	14
6.1	Шифратори и дешифратори	
6.2	Мултиплексори и демултиплексори.	
6.3	Кодови преобразуватели.	
6.4	Цифрови компаратори и суматори.	
6.5	Комбинационни схеми за контролен бит по четност или нечетност.	
6.6	Програмируема комбинационна логика – PROM, PLA, PLD.	
6.7	Интерфейсни и буферни схеми	
VII	ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТНИ ЛОГИЧЕСКИ СХЕМИ	12
7.1	Тригери - определение; асинхронни и синхронни; RS, JK и D тригери. Таблицы на истинност. Времеимпульсни диаграми.	
7.2	Регистри - видове интегрални регистри, приложение.	
7.3	Броячи и делители на честота- видове и приложение.	
VIII	ФОРМИРОВАТЕЛНИ И РЕЛАКСАЦИОННИ СХЕМИ	4
8.1	Мултивибратори – режими на работа.	
8.2	Тригер на Шмит.	
IX	ЦИФРОВО-АНАЛОГОВИ ПРЕОБРАЗОВАТЕЛИ	4
9.1	Видове ЦАП - принцип на работа.	
X	УПРАВЛЕНИЕ НА ИНДИКАТОРИ	4
10.1	Видове индикатори, седемсегментна светодиодна индикация.	
10.2	Статична и динамична индикация.	
	ОБЩ МИНИМАЛЕН БРОЙ ЧАСОВЕ:	68
	РЕЗЕРВ ЧАСОВЕ:	4
	ОБЩ БРОЙ ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ЧАСОВЕ:	72

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат от обучението ученикът трябва да притежава следните знания, умения и компетентности:

– **знания за:**

- Описва видовете цифрови устройства и техните означения
- Описва принципа на действие на последователностните схеми (ПС) и комбинационно-логическите схеми (КЛС)
- Идентифицира основните параметри и таблиците на истинност на ПС и КЛС
- Описва схемите и параметрите на генераторите на правоъгълни импулси (тактови генератори)

– **умения за :**

- Чертае основните схеми на цифровите устройства с типовите елементи
- Записва таблиците за истинност на цифровите схеми
- Работи със справочници и софтуер за симулации
- Обяснява принципа на действие на основните цифрови схеми
- Оживява цифрови електронни схеми върху учебна платкааналогови схеми

компетентности за :

- самостоятелно организиране на работното място
- самостоятелно и/или в екип за изпълняване на възложените му дейности в работния процес

V. АВТОРСКИ ЕКИП

1. инж. Нона Данкова - Професионална гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм гр. Панагюрище
2. инж. Милена Димитрова – ПГЕЕ „М.В.Ломоносов“ гр. Горна Оряховица

Учебната програма е съгласувана с :

1. инж. Детелина Иванова - „Елимекс инженеринг“ ЕООД гр. Горна Оряховица
2. проф. д-р инж. Анатолий Александров – ТУ гр. Габрово

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Цонева М. Цифрова схемотехника. С.: НОВИ ЗНАНИЯ, 2006

2. Токхайм Р. Цифрова схемотехника. С.: Техника, 2004
3. Кюн Е. Наръчник по приложение на интегрални схеми. С.: Техника. 2001
4. Конов К. Цифрови интегрални схеми. С.: ДИОС, 2012

ПРОЕКТ